

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของ
ส่วนราชการนั้นๆ โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็น
ผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของ
ทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วน
ราชการ
2. ประสานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่
และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทาง
ราชการ
3. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาใน
ราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับตามที่ได้รับ
มอบอำนาจ
4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ เพื่อเสนอต่อ
คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 10/2559 ข้อ 4 ให้เสนอต่อ กศจ.)
5. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปัตร์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการ
คณะกรรมการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา รวมทั้งงานอื่นๆที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

สถานศึกษาใดที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในกฎหมาย หรือตามที่ได้รับ
มอบหมายได้ อาจขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการนั้นสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงาน
เฉพาะอย่างให้แทน เป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และลักษณะของงานที่ให้ผู้ปฏิบัติแทนได้
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดบทบาท
และอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วย
การศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
2. ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทน
ของนิติบุคคลสถานศึกษา
3. ให้สถานศึกษามีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้ทูล
ให้แก่สถานศึกษา เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้ทูลให้สถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการ เมื่อจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สถานศึกษารายงานให้ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบโดยเร็ว
4. ในกรณีที่จะต้องมีการจดทะเบียนสิทธิ ชื่นทะเบียนหรือดำเนินการทางทะเบียนใดๆ เกี่ยวกับ
ทรัพย์สินที่ผู้ทูลให้แก่สถานศึกษา ให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการทางทะเบียนดังกล่าวได้ ในนามนิติ
บุคคลสถานศึกษา

5. ในกรณีนิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องคดี ให้สถานศึกษารายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี โดยเร็ว

6. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณในส่วนของที่ตั้งไว้สำหรับสถานศึกษา ตามที่ได้รับการกำหนดวงเงิน และได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ทั้งนี้ยกเว้นงบประมาณในหมวดเงินเดือน

7. สถานศึกษาจะมีอิสระในการบริหารจัดการพัสดุในส่วนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรืออยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์ที่ระบุในข้อ 6 ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

8. การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้สถานศึกษา ให้สถานศึกษารับบริจาคตามที่ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

9. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศกำหนด

10. ให้สถานศึกษาจัดทำบัญชีแสดงรายการรับจ่ายเงินและสินทรัพย์ที่มีผู้อุทิศให้ ตามข้อ ๔ ว่าเป็นหลักฐาน และสรุปรายการบัญชีทรัพย์สินดังกล่าว รายงานให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษานั้นสังกัดทราบ ทุกสิ้นปีงบประมาณ

11. การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

เป็นการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน ให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีบทบาทและหน้าที่ต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยจำนวนและคุณสมบัติ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ร่วมวางแผนและให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
3. วิเคราะห์สภาพของโรงเรียน
4. ร่วมพิจารณาปรับปรุงส่งเสริม และให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนในโรงเรียน
5. กำหนดยุทธศาสตร์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน
6. ร่วมประเมินและรับทราบผลการดำเนินงาน
7. ให้การสนับสนุนให้ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ
8. เผยแพร่ผลงานของโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่ในการจัดระบบการศึกษาและแผนงาน ควบคุม ดำเนินงานและบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย โดยมีหน้าที่และบทบาทดังนี้

1. บริหารงานตามนโยบายของหน่วยเหนือ
2. บริหารงานในหน้าที่ ทั้งด้านการบริหารงานทั่วไป ธุรการ การเงินและพัสดุ งานวิชาการ
3. อาคารสถานที่และงานชุมชน
4. บริหารงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายและวินัยของทางราชการ
5. ให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน
6. ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเต็มกำลังความสามารถและตามศักยภาพ
7. ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและตามที่ยุ้บังคับบัญชามอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของครู อาจารย์

มีบทบาทเป็นผู้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ราชารรยามารยาทของครูอาจารย์
2. ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้ ความประพฤติที่ดีงาม
3. ช่วยรับผิดชอบการบริหารงานร่วมกับผู้บริหาร
4. ช่วยเหลืองานโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. ประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและสังคม
6. ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. ติดตามช่วยเหลือศิษย์ของตนอยู่เสมอ

บทบาทหน้าที่ของนักรการภารโรง

มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนและดูแลบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่ น่านมาศึกษาเล่าเรียน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ปฏิบัติงานด้านรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ
2. ปฏิบัติงานด้านความสะอาดของอาคารสถานที่
3. ตกแต่งสวนไม้ดอกไม้ประดับ ถนนภายในโรงเรียนให้สวยงาม
4. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่โรงเรียนมอบหมาย
5. ดูแลรักษางานด้านสาธารณูปโภค น้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ
6. ดูแลการเปิด-ปิดประตู หน้าต่างของอาคารเรียนให้เรียบร้อย

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน มีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

1. ศึกษาถึงระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน
2. ศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
3. ให้การสนับสนุนในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน
4. รับผิดชอบความประพฤติตลอดทั้งการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
5. อบรมลูกหลานให้ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน
6. เข้าร่วมประชุมเพื่อฟังคำชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะกับทางโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของนักเรียน

นักเรียนมีหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียนและประพฤติตามระเบียบของทางโรงเรียนโดยปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนด
2. นักเรียนต้องมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและรู้จักคุณค่าของวัฒนธรรมไทย
3. นักเรียนต้องให้การเคารพ ศรัทธา เชื่อฟังบิดา-มารดา ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์
4. นักเรียนต้องประพฤติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนด

5. นักเรียนต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ เพศ วัย และมีความสุภาพอ่อนโยนทั้ง
กาย วาจา ใจ

6. นักเรียนต้องมาโรงเรียนให้ทันเวลา ไม่ขาดเรียน ไม่หนีเรียนและเข้าเรียนให้ตรงเวลา

7. นักเรียนต้องตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

8. นักเรียนต้องไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา ไม่เสพสารเสพติดและไม่เล่นการพนันทุกชนิดทั้งนอกและใน
โรงเรียน

9. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ รักความสามัคคี ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือร่วมกลุ่มกันสร้าง
ความเสื่อมเสียแก่ตนเองและผู้อื่น

10. นักเรียนต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน อาคารเรียน
สิ่งก่อสร้าง บริเวณโรงเรียน ตลอดจนดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียน

11. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมชุมชนและร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อ
สังคม

12. นักเรียนต้องช่วยกันสร้างและรักษาเกียรติคุณของโรงเรียน